

Sygn. akt VIII K 174/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lipca 2015 roku

Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim VIII Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w Siemiatyczach w składzie:

Przewodniczący SSR Mariusz Zdrodowski

Protokolant Małgorzata Łojko

przy udziale Prokuratora Magdaleny Anny Szepietowskiej

po rozpoznaniu w dniu 28 lipca 2015 roku na rozprawie

sprawy R. K.

urodzonego dnia (...) w S.

syna W. i T. z domu Ł.

oskarżonego o to, że:

w dniu 3 czerwca 2015 roku około godziny 00.10 w S. na ulicy (...) w ruchu lądowym prowadził samochód osobowy marki O. (...) o numerze rejestracyjnym (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości (0,64 mg/dm³ alkoholu w wydychanym powietrzu),

tj. o czyn z art. 178a § 1 k.k.

I. Oskarżonego R. K. uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art. 178a § 1 k.k. skazuje go, zaś na podstawie art. 178a § 1 k.k. w zw. z art. 33 § 1 i 3 k.k. wymierza mu karę grzywny w wysokości 60 (sześćdziesiąt) stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 30 (trzydzieści) zł;

II. Na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzeka wobec oskarżonego zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych z wyłączeniem tych, do których prowadzenia uprawnia kategoria T prawa jazdy, na okres 3 (trzy) lat;

III. Na podstawie art. 63 § 4 k.k. na poczet środka karnego orzeczonego w punkcie drugim zalicza oskarżonemu okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 3 czerwca 2015 roku do dnia 28 lipca 2015 roku;

IV. Na podstawie art. 43a § 2 k.k. orzeka wobec oskarżonego świadczenie pieniężne na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości 5.000 (pięć tysięcy) zł;

V. Zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) zł tytułem opłaty oraz obciąża go pozostałymi kosztami procesu w kwocie 70 (siedemdziesiąt) zł.

VIII K 174/15

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim z dnia 28 lipca 2015 roku

Sąd Rejonowy ustalił co następuje:

R. K. ma (...) lat. Jest bezdzietnym wdowcem i nie ma nikogo na utrzymaniu. Posiada gospodarstwo rolne o powierzchni 5 ha. Nie był on wcześniej karany.

W dniu 3 czerwca 2015 roku mężczyzna był u kolegi. Wypił u niego 3 półlitrowe piwa. Około północy wsiadł do swojego samochodu by pojechać do domu. Już przed bramą został zatrzymany do kontroli drogowej. Po zbadaniu jego stanu trzeźwości okazało się, że zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu o godzinie 00.20 wynosi 0,64 mg/dm³. Kolejne badanie wykazało tendencję spadkową.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyjaśnień oskarżonego (k. 31v, 13), protokołu z przebiegu badania stanu trzeźwości (k. 2) oraz świadectwa wzorcowania (k. 3). Sąd skorzystał także z dokumentów zawierających dane osobopoznawcze oskarżonego.

Oskarżony R. K. przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i złożył wyjaśnienia zgodne z ustaleniami faktycznymi Sądu. Wyraził żal z powodu tego co się stało (k. 31v, 13).

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Dowody zgromadzone w sprawie pozwoliły uznać, że R. K. dopuścił się zarzucanego mu czynu. Oskarżony przyznał się do jego popełnienia i złożył wyjaśnienia zgodne z ustalonym przez Sąd stanem faktycznym. Stan nietrzeźwości został ustalony badaniem stosownym urządzeniem posiadającym ważne na datę badania świadectwo wzorcowania.

Jest także oczywiste, że czyn przypisany oskarżonemu wypełnia znamiona czynu zabronionego określonego w art. 178a § 1 k.k. Czyn zabroniony stypizowany w art. 178a § 1 k.k. polega na prowadzeniu (kierowaniu) pojazdu mechanicznego na drodze każdego rodzaju w stanie zagrażającym bezpieczeństwu w komunikacji. Jest on dokonany w momencie uruchomienia pojazdu i podjęcia jazdy. Strona podmiotowa tego przestępstwa zasadza się na umyślności. Może ono zostać popełnione w zamiarze bezpośrednim lub ewentualnym. Sprawca musi obejmować zamiarem także stan nietrzeźwości.

R. K. prowadził pojazd mechaniczny (samochód osobowy) znajdując się w stanie nietrzeźwości. Stan nietrzeźwości został zdefiniowany w art. 115 § 16 k.k. jako taki stan, gdy zawartość alkoholu w 1 dm³ wydychanego powietrza przekracza 0,25 mg albo prowadzi do stężenia przekraczającego tę wartość. Pierwsze badanie wykazało u kierującego zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu na poziomie 0,64 mg/dm³, a zatem przekraczającą wartości progowe stanu nietrzeźwości.

Biorąc zaś pod uwagę zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu ustaloną badaniem, a także fakt, że oskarżony, jak sam wyjaśnił, po 30 minutach od spożycia trzech półlitrowych piw wsiadł do samochodu, należy uznać, że miał on świadomość tego, że znajduje się w stanie nietrzeźwości, a tym samym pozwala na przyjęcie umyślności w zamiarze bezpośrednim popełnienia czynu zabronionego. Oznacza to, że R. K. swoim zachowaniem wypełnił zarówno znamiona przedmiotowe jak i podmiotowe czynu zabronionego określonego w art. 178a § 1 k.k.

Czyn ten jako społecznie szkodliwy w stopniu wyższym niż znikomy i zawiniony należy ocenić jako przestępny. Co do winy to w sprawie nie zachodziły żadne okoliczności wyłączające winę – oskarżony osiągnął wiek odpowiedzialności karnej jak również nie znajdował się w stanie wyłączającym winę.

Reakcją na przestępstwo jest wymierzenie kary i środków karnych przewidzianych w ustawie. Stosownie do art. 53 k.k. sąd wymierza karę według swojego uznania, w granicach przewidzianych przez ustawę, bacząc, by jej dolegliwość nie przekraczała stopnia winy, uwzględniając stopień społecznej szkodliwości czynu oraz biorąc pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Wymierzając karę, sąd uwzględnia w szczególności motywację i sposób zachowania się sprawcy, popełnienie przestępstwa wspólnie z nieletnim, rodzaj i stopień naruszenia cięższych na sprawcy obowiązków, rodzaj i rozmiar ujemnych następstw przestępstwa, właściwości i warunki osobiste

sprawcy, sposób życia przed popełnieniem przestępstwa i zachowanie się po jego popełnieniu, a zwłaszcza staranie o naprawienie szkody lub zadośćuczynienie w innej formie społecznemu poczuciu sprawiedliwości, a także zachowanie się pokrzywdzonego. Zasady te należy mieć na względzie także przy wymierzaniu środka karnego (art. 56 k.k.).

Przepis art. 178a § 1 k.k. za popełnienie przestępstwa prowadzenia pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości przewiduje alternatywnie grzywnę, karę ograniczenia wolności i karę pozbawienia wolności do lat 2. Sąd uznał, że najlepiej cele wychowawcze i zapobiegawcze wypełni kara 60 stawek dziennych grzywny i taką karę wymierzył oskarżonemu. Tak ukształtowana kara uwzględnia również stopień społecznej szkodliwości popełnionego przez oskarżonego czynu.

Oskarżony nie jest osobą zdemoralizowaną – nie był dotychczas karany. Jego czyn nie spowodował żadnych negatywnych następstw w sferze ruchu lądowego. Jako okoliczności łagodzące należało potraktować jego przyznanie się do winy i złożenie szczerych wyjaśnień, a nadto wyrażenie skruchy.

Także stopnia społecznej szkodliwości czynu określonego z uwzględnieniem okoliczności wymienionych w art. 115 § 2 k.k. nie sposób ocenić jako dużego. R. K. nie przekroczył w sposób drastyczny stanu nietrzeźwości. Poruszał się po drodze, na której natężenie ruchu było małe i w czasie, kiedy ruchu nie było. Miał do pokonania niewielki odcinek drogi. Tym samym spowodowane jego zachowaniem zagrożenie dla bezpieczeństwa w ruchu lądowym było znikome. Sam zamiar bezpośredni, w jakim oskarżony dopuścił się swojego czynu, nie mógł mieć decydującego wpływu na ocenę stopnia jego społecznej szkodliwości. Wymierzona oskarżonemu kara nie przekracza również stopnia winy.

Określając wysokość stawki dziennej na poziomie 30 zł Sąd miał na względzie, że oskarżony jest właścicielem 5 ha gospodarstwa rolnego, a zatem posiada majątek, który może służyć sfinansowaniu grzywny.

Sąd uznał, że kara 60 stawek dziennych grzywny w połączeniu z orzeczonym środkiem karnym zakazu prowadzenia pojazdów uwzględnia w dostateczny sposób również potrzeby w zakresie kształtowaniu świadomości prawnej społeczeństwa. Kara ta unaocznia bowiem z jednej strony nieopłacalność popełnienia przestępstwa, z drugiej jednak strony będzie wskazywała, iż na wymiar kary niebagatelny wpływ ma postawa sprawcy już po popełnieniu przestępstwa (szczerze przyznanie się do winy i wyrażenie skruchy).

Stosownie do art. 43a § 2 k.k. Sąd obciążył oskarżonego obligatoryjnym w przypadku skazania za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k. środkiem karnym w postaci świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej określając jego wysokość na minimalnym poziomie z uwagi na sytuację majątkową R. K., uwzględniając również dolegliwość finansową wynikającą z wymierzenia mu kary grzywny.

Sąd zastosował także obligatoryjny w przypadku popełnienia przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów, orzekając wobec oskarżonego zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych z wyłączeniem tych, do których prowadzenia uprawnia kategoria T prawa jazdy. Ustalając okres tego zakazu Sąd kierował się tymi samymi względami, co przy wymiarze kary, uwzględniając jednakowoż dolegliwość wynikającą również z orzeczonej wobec oskarżonego kary grzywny i zastosowanego środka karnego świadczenia pieniężnego. Środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów ma za zadanie ochronę bezpieczeństwa w komunikacji. Rozmiar orzeczonego środka karnego powinien być zatem zależny także od stopnia zagrożenia bezpieczeństwa w komunikacji jakie stworzyło zachowanie podsądnego oraz rokowań co do jego zachowań w aspekcie bezpieczeństwa w komunikacji w przyszłości. Zakaz prowadzenia pojazdów jest orzekany w latach, przy czym dolna granica wynosi w przypadku przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. 3 lata. Sąd uznał, że okoliczności sprawy pozwalają na orzeczenie tego zakazu wobec oskarżonego w najniższym możliwym wymiarze.

Stopień zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu lądowym jaki wywołało zachowanie oskarżonego przypisane mu wyrokiem nie jest znaczny. Jakkolwiek oskarżony znajdował się pod dużym wpływem alkoholu to z uwagi na miejsce i czas popełnienia czynu stworzone jego zachowanie zagrożenie bezpieczeństwa ruchu nie było duże. Poruszał się on po drodze o niewielkim natężeniu ruchu i w czasie kiedy ruch ten w zasadzie się nie odbywał. Nie był wcześniej karany za przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w ruchu drogowym. Oznacza to, że oskarżony w ruchu drogowym zachowuje

zasady bezpieczeństwa, a występki objęty niniejszym postępowaniem miał charakter przypadkowy. Okoliczności sprawy pozwalają pozytywnie prognozować co do jego zachowania na drodze w przyszłości. Nie ma zatem potrzeby by eliminować go z ruchu drogowego w zakresie pojazdów objętych zakazem na okres dłuższy niż minimalny. Mając na uwadze to, że we współczesnym świecie poruszenie się przy pomocy mechanicznych środków komunikacji jest rzeczą niezbędną, a także biorąc pod uwagę całokształt wyżej wskazanych okoliczności sprawy oraz zastosowane wobec oskarżonego inne środki reakcji na przestępstwo, zastosowanie zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, z wyłączeniem tych do których kierowania uprawnia prawo jazdy kategorii T, na okres dłuższy niż minimalny, jawiłoby się jako zbyt surowe i niczym nie uzasadnione.

Odnosząc się natomiast do zakresu orzeczonego zakazu (pojazdy mechaniczne, za wyjątkiem tych, do których kierowania uprawnia prawo jazdy kategorii T), należy wskazać na następujące okoliczności. Oskarżony poruszał się samochodem osobowym, a zatem zakaz powinien obejmować te właśnie pojazdy. Samochód osobowy jest pojazdem tego rodzaju, że stwarza dość duże zagrożenie w ruchu, jako że pozwala na poruszanie się ze znacznymi prędkościami i dlatego Sąd uznał za uzasadnione orzeczenie wobec oskarżonego zakazu prowadzenia nie tylko samochodów osobowych, ale też innych pojazdów mechanicznych. Równocześnie Sąd Rejonowy uznał jednak, że z zakazu tego należy wyłączyć kategorię T, uprawniającą oskarżonego do poruszania się po drodze ciągnikiem rolniczym. Oskarżony utrzymuje się z pracy na roli. Wykonywanie prac ciągnikiem jest w jego przypadku nieodzowne. Stan nietrzeźwości oskarżonego nie był znaczny, a jego postawa przed Sądem wskazuje na to, że zrozumiał on swój błąd. Mając na uwadze okoliczności sprawy Sąd uznał zatem za wystarczające orzeczenia zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, za wyjątkiem tych do których kierowania uprawnia prawo jazdy kategorii T. Tak określony środek karny, biorąc pod uwagę incydentalny charakter występków, jest wystarczający do skłonienia oskarżonego do przestrzegania w przyszłości zasad ruchu drogowego. Podkreślić trzeba, że biorąc pod uwagę inne zastosowane w przypadku R. K. środki reakcji karnej, orzeczenie wobec niego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych nosiłoby cechy rażącej surowości i nie byłoby usprawiedliwione ani okolicznościami czynu ani właściwościami i warunkami osobistymi sprawcy.

Na poczet środka karnego zakazu prowadzenia pojazdów Sąd zaliczył oskarżonemu okres zatrzymania prawa jazdy, jak nakazuje to art. 63 § 4 k.k. od dnia 3 czerwca 2015 roku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 627 k.p.k. – obciążając nimi oskarżonego – uznawszy, że ich uiszczenie nie będzie dla oskarżonego jako osoby posiadającej majątek zbyt uciążliwe. Opłatę od wymierzonej mu kary grzywny ustalono na kwotę 180 zł stosownie do art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (t. j. Dz. U. z 1983r., nr 49 poz. 223 ze zm.). Na pozostałe koszty sądowe obciążające oskarżonego w sprawie składają się opłata za uzyskanie karty karnej (30 zł) oraz ryczałty za doręczenie pism sądowych w postępowaniu przygotowawczym i sądowym (2x20 zł). Wysokość ryczałtu ustalono na podstawie § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 roku w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym (Dz. U. nr 108, poz. 1026 ze zm.). O wysokość opłaty za uzyskanie karty karnej rozstrzygnięto na podstawie § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2014 roku w sprawie opłat za wydanie informacji z Krajowego Rejestru Karnego (Dz. U. poz. 861).